

Rein Schelmenroman Aard

TOM LANOYE

Prometheus
Amsterdam
2026

I'll kill 'em all, before
I let 'em kill my joy.

KENDRICK LAMAR

in 'waccèd out murals', GNX

•

Door de klassieken op de korrel te nemen
en ze van het stof te ontdoen, kunnen we
hen zowel corrumperen als verlossen.

CAMILLE PAGLIA

in Het seksuele masker

•

Neue Tücke sann er sich aus.

J.W. VON GOETHE

in Reineke Fuchs

HET EERSTE HOFGEDING

't Was op een mooie pinksterdag —

De boomgaarden bevlagd met bloesems;
De weiden tot de horizon
Eén zee van frisgroen wiegend gras,
Vol kalveren en lammeren,
Luilekker loompjes lonkend in
De zon; muziek van krekels, merels,
Kleine zwijnen die smakkend zuigen
Aan tepels en vlinders die zuipen
Van kelken vol stuifmeel en melk —

Zo'n mooie pinksterdag dus was het —

Zelfs katholieken zijn vergeten
Wat de portee behelst van Pinksteren.
Het is iets met verrijzenis.
Met vlammen als likkende tongen
Die pal boven de koppen hingen
Van Christus' trouwste volgelingen.
Zij konden plots in tal van talen,
Waarvan ze zelf geen bal verstonden,
Palaveren en klessebessen.
Maar uit hun woordenstroom liet zich
Toch één parool tevoorschijn ziften.

II. HET EERSTE HOFGEDING

Dat door de dood en wederkomst
Van hun idool en messias
Een waterkans geboren was
Op vrede, samenhang en hoop.

Afijn, dus dat slag pinksterdag
Was het — ik vraag pardon omdat
Ik weer eens op een zijspoor zat —
Toen koning Nobel — heer en meester
Van onze glansrijke contreien —
Besloot zijn vorstelijke gat
Te vegen aan zo'n hoogdag en
Het navenant bevel van God
Tot vrome kerkgang en gebeden.

Hij riep ineens
Zijn volk bijeen —
En wel 'subiet'.

Een plebisciet
Vermomd als feest,
Een audiëntie
Als attentie.

Maar wee degeen
Die niet ten dans
Verscheen en zo
Zijn kans bedierf
Op wat clementie.

II. HET EERSTE HOFGEDING

Het dierendom was plat verstomd
Door die acute dadendrang —
De leeuw is van nature lui.
(Hoewel ook alle dagen heet
En hongeriger dan de neten.)

(Let wel: als soeverein heeft zo'n
Gekroonde sater het niet simpel.
Zijn manen moeten elke dag
Met een friseertang opgedoft,
Zijn klauwen moeten bijgevijld,
Zijn tanden ook, zijn bek gepoetst
Met chloor, zijn reet met eau d'javel.
Maar meest van al heeft hij als vorst —
Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat —
Behoeft aan bewieroking,
Aan vlagvertoon en samenzang.
De leeuw is daar gevoelig voor.
Niet enkel, nogal wiertes, door
Zijn kroost en concubines, maar
Door Jan en alleman, gepeupel tot
Elites. Voor zover die twee
Niet samenvallen. Maar dan nog:
Begin er maar eens an! Als leeuw!)

(Goddank beschikt hij voor die taak
Over een volk dat met een schaap
Veel eigenschappen deelt. Het zoekt
Altijd de kudde op, is tuk
Op leiderschap en lethargie,

II. HET EERSTE HOFGEDING

Gehoorzaam op het laffe af
En wollig zeker als het blaas.

Geef toe!

Laat ons mekaar geen mietje noemen!

Al is de kans groot dat we 't zijn:

Verleid door schone schijn, verrukt

Door ál wat blinkt of braver is

Dan blinde vinken op een vreetfestijn.

Wij?

Wij mijden ophef en gevaar,

Verwikkelingen en elkaar,

En haten één ding meer dan praten.

En dat is praten in het openbaar.)

(Wat niet belet dat wij, qua drank-

En fietscultuur, gezelligheid

Alsook gastronomie, met stip

In de top tien staan der planeet.

Wij lachen om onszelf nog meer

Dan wegens andermans miserie.

Dus maak ons ook niet ál te zwart:

Ons hart is niet van hout, maar goud.

Al wie het vinden kan, die weet dat.)

Maar soit, nu écht naar ons verhaal,

Dat — gloeiende verdommenis! —

Nog altijd niet begonnen is.

II. HET EERSTE HOFGEDING

Behalve met een gaaf, gewillig land
Was koning Nobel ook gezegend met
Een slaafs gevolg dat amen zei
Op elke kekke gril of grol, zoals
De gang der dingen kon bewijzen.

 Zijn rang, zijn soort en luim getrouw
 Liet Nobel eerst een scheet, daarna
 Een boer, schoof dan zijn hoer du jour
 Opzij en zond zijn personeel —
 Een vlucht schijtlijsters in livrei,
 In losse loondienst als lakei —
Naar alle streken van de wind
Om daar met klem en krasse stem
Zijn wens uit te bazuinen. Dat
Al zijn vazallen onverlet
Naar zijn kasteel moesten vertrekken,
Waar hij eerst lintjes zou verstrekken
En zij hem dan fêteren mochten,
Met zang en vendelzwaaijerij.
 En wee de onverlaat die uit
 Verraad of werkschuw defaitisme
 Zijn vaderlandse plicht verzuimde.

Zo kwam het dat, op die daarnet
Geroemde pinksterdag, het hof
Krioelde van de beesten, groot
En klein. Van mug tot olifant,
Van mol, gorilla tot gazelle,
Van armadillo tot kameel:
Geen dier bestond het om die dag